

Klausuleret til 25. januar kl. 05.00

Megarige har fået stort formue-comeback – mens flere hundrede millioner bliver skubbet ud i fattigdom

Det har kun taget ni måneder for de 1.000 rigeste mennesker i verden at komme sig over Covid-19-tabene på deres formuer. Til gengæld kan det tage op til et årti, før verdens fattigste får kæmpet sig tilbage til niveauet før krisen.

Oxfam IBIS' årlige ulighedsrapport viser, at coronakrisen for længst er slut for de superrige, som på rekordtid har indhentet det tabte på bankkontoen. På blot ni måneder har de 1.000 rigeste mennesker i verden genvundet deres tabte formuer, viser rapporten.

Zoomer man helt ind på verdens 10 rigeste mennesker, har de kunnet se en stigning i deres formue med 3.000 mia. kroner fra bunden af aktiemarkedet i marts til årets afslutning. Til gengæld risikerer over 200 mio. mennesker at blive skubbet ud i fattigdom på grund af de økonomiske følger af coronakrisen.

”Det er absurd, at vi midt i en af de største kriser nogensinde kan se, at den globale superelite har øget deres formuer væsentligt. Flere hundrede millioner af mennesker har mistet deres arbejde og indtægtsgrundlag og risikerer snarere at dø af det end af coronavirussen selv, men verdens rigeste mærker knapt, at vi står midt i en krise,” siger Kristian Weise, generalsekretær i Oxfam IBIS.

Coronakrisen har afsløret, hvordan det økonomiske system favoriserer de rigeste, og den har ramt alle verdens lande på samme tid. Det betyder, at ulighed og fattigdom risikerer at stige i næsten alle verdens lande på en gang.

”Coronavirussen er en ulighedsvirus og krisen et forstørrelsesglas, der viser, at vores system muliggør, at en superrig elite kan optimere deres rigdom på bekostning af milliarder af mennesker, der kæmper for at få enderne til at mødes,” siger Kristian Weise.

Hovedpunkter fra rapporten:

- Verdens ti rigeste mennesker, herunder Jeff Bezos (Amazon) og Elon Musk (Tesla), har samlet set deres formue stige med godt 3.000 mia. kroner fra bunden af aktiemarkedet (18. marts 2020) til slutningen af 2020. Det er mere end nok til, at de kunne sørge for, at ingen blev skubbet ud i fattigdom på grund af coronakrisen – og oveni betale for en vaccine til alle mennesker i verden.¹
- De 1.000 rigeste mennesker tabte omkring 30 pct. af deres formue, da aktiemarkedet krakkede fra 19. februar 2020 og til 18. marts, men allerede den 20. november 2020 havde de genvundet det tabte. Det kan til gengæld tage op til et årti, før millioner af fattige får kæmpet sig tilbage til niveauet før krisen.
- Næsten hvert eneste land i verden er blevet ramt af de økonomiske konsekvenser af Covid-19-pandemien. Det betyder, at for første gang, siden man begyndte at måle ulighed, risikerer næsten alle lande at opleve en stigning i uligheden på samme tid.
- En fremskrivning foretaget af Verdensbanken viser, at hvis indkomstuligheden stiger med 2 pct. om året, vil der i 2030 være op til 860 millioner flere fattige mennesker, der må leve for under 5,5 dollars om dagen, end hvis indkomstuligheden reduceres med 2 pct. om året.

¹ Selv hvis man måler fra andre tidspunkter – eks. 1. januar 2020 eller medio februar 2020 – er deres formue vokset med tusinde af milliarder.

Ulighed koster liv

På verdensplan er over to millioner mennesker allerede døde af Covid-19, og overalt er mønsteret det samme: Det er de fattigste og mest marginaliserede grupper af befolkningen, og dem, der bor i slumkvarterer og udsatte boligområder, der er mest sårbare overfor sygdommen. Det er også de mennesker, der kommer til at leve med de økonomiske og sociale konsekvenser i mange år endnu.

”Ulighed er et politisk valg. Så længe vores politikere sætter aktionærinteresser før menneskerettigheder, vil uligheden fortsætte med at stige. Vi er nødt til at tage et opgør med det økonomiske system som muliggør, at milliardærene kan blive endnu rigere, mens alle dem i pandemiens frontlinje – sundhedsarbejdere, butiksassistenter og markedssælgere – udsættes for smittefare og kæmper med at betale regningerne,” siger Kristian Weise.

Vi skal lægge byggestenene til en ny fremtid, hvor der investeres i stærke demokratier, velfungerende velfærdsydelser, vacciner til alle og god, offentlig uddannelse.

”Verdens dollarmilliardærer har allerede rigeligt. Derfor skal vi skabe progressive og velfungerende skattesystemer, så vi får en retfærdig fordeling af indkomst og formue. Det betyder også, at den aktuelle globale underbeskatning af de rigeste mennesker og virksomheder skal stoppe. Vi kan begynde med at sikre, at de bidrager med mere til samfundet af de ekstraordinære overskud, krisen har medført,” siger Kristian Weise.

Kontakt:

Kristian Weise, generalsekretær, tlf.nr. 4177 4570, kwe@oxfamibis.dk

Heidi Joy Madsen, presserådgiver, tlf.nr. 2019 4430, hjm@oxfamibis.dk